EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.9.2022
COM(2022) 445 final

2022/0265 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitees, mis on loodud ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepinguga, seoses kõnealuse lepingu XV lisa („Tollialaste õigusaktide ühtlustamine“) ajakohastamisega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse nõukogu otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel võetav seisukoht kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitees seoses ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu tolli ja kaubanduse soodustamist käsitleva 5. peatüki XV lisa („Tollialaste õigusaktide ühtlustamine“) ajakohastamisega[1].

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vaheline assotsieerimisleping

Ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu (edaspidi „leping“) eesmärk on edendada Ukraina ja Euroopa Liidu (edaspidi „lepinguosalised“) järkjärgulist majanduslikku lõimumist ja poliitilise assotsieerumise süvendamist. Leping jõustus 1. septembril 2017[2].

2.2. Kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitee

Assotsieerimiskomitee on lepinguga (artikkel 464) asutatud organ, millel on lepingu artikli 465 lõike 3 kohaselt õigus võtta vastu otsuseid lepingus ettenähtud juhtudel ja valdkondades, milles assotsieerimisnõukogu on talle volitused delegeerinud. ELi-Ukraina assotsieerimisnõukogu 15. detsembri 2014. aasta otsusega nr 3/2014[3] delegeeriti kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomiteele volitused ajakohastada või muuta muu hulgas lepingu 5. peatüki XV lisa. Kõnealused otsused on lepinguosaliste suhtes siduvad ning nad võtavad nende rakendamiseks vajalikke meetmeid.

Vastavalt lepingu artikli 465 lõikele 4 tuleb assotsieerimiskomitee kaubanduskoosseis kokku kõigi kõnealuse lepingu IV jaotisest tulenevate kaubandusküsimuste ja kaubandusküsimustega seotud küsimuste lahendamiseks. Assotsieerimiskomitee ja selle allkomiteede kodukorra[4] (edaspidi „kodukord“) 464 lõigete 2 ja 3 kohaselt ning nii nagu on täpsustatud artikli 1 lõikes 4, koosneb assotsieerimiskomitee kaubanduskoosseis Euroopa Komisjoni ja Ukraina kõrgetest ametnikest, kes vastutavad kaubanduse ja kaubandusega seotud küsimuste eest. Euroopa Komisjoni või Ukraina esindaja, kes vastutab kaubanduse ja kaubandusega seotud küsimuste eest, täidab kooskõlas kodukorra artikliga 2 assotsieerimiskomitee eesistuja ülesandeid. Koosolekutel osaleb ka Euroopa välisteenistuse esindaja.

Lepingu artikli 463 lõike 1 ja artikli 465 lõike 3 ning kodukorra artikli 11 lõike 1 kohaselt võtab assotsieerimiskomitee oma otsused vastu lepinguosaliste vastastikusel kokkuleppel ning pärast asjaomaste sisemenetluste lõpuleviimist. Kõigile otsustele ja soovitustele kirjutab alla assotsieerimiskomitee esimees ja assotsieerimiskomitee sekretärid kinnitavad need.

3. KAVANDATAV AKT JA LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Käesoleva nõukogu otsuse ettepanekuga kehtestatakse liidu seisukoht, mis võetakse lepinguga asutatud assotsieerimiskomitees seoses otsuse vastuvõtmisega, mis puudutab tolli ja

[1] ELT L161, 29.5.2014, lk 3.
[2] ELT L193, 25.7.2017, lk 1.
[3] ELT L158, 24.6.2015, lk 4.
[4] ELT L157, 23.6.2015, lk 99.

kaubanduse soodustamist käsitleva 5. peatüki XV lisa („Tollialaste õigusaktide ühtlustamine“) ajakohastamist.

Akt, mille kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav õigusakt on siduv kooskõlas ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu artikli 465 lõikega 3.

XV lisa ajakohastamine on vajalik selleks, et võtta arvesse liidu õigustiku arengut tolli valdkonnas pärast läbirääkimiste tulemusel koostatud teksti parafeerimist 30. märtsil 2012, pidades silmas Ukraina õigusaktide järkjärgulist ühtlustamist. Ettepanek on kooskõlas lepinguosaliste kohustustega, mis on sätestatud lepingu artiklis 463 ja XV lisas.

Käesolev ettepanek on kooskõlas liidu muude välispoliitika eesmärkidega, eelkõige Ukrainaga seotud Euroopa naabruspoliitika ja arengukoostööpoliitikaga, ning aitab kaasa nende rakendamisele.

Selles etapis ei kohaldata lepingu suhtes õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmist tulenevat korda, leping ei too liidu VKEdele kaasa kulusid ega tekita küsimusi digitaalse keskkonna seisukohast.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 on sätestatud: „Nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega […] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[5].

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhtumil

Assotsieerimiskomitee on lepinguga, s.t ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepinguga sätestatud organ. Lepingu artikli 465 lõike 4 kohaselt tuleb assotsieerimiskomitee kaubanduse erikoosseis kokku kõigi kõnealuse lepingu IV jaotisest tulenevate kaubandusküsimuste ja kaubandusküsimustega seotud küsimuste lahendamiseks.

Lepingu artikli 463 lõike 3 kohaselt on assotsieerimisnõukogul õigus ajakohastada ja muuta käesoleva lepingu lisasid. Lepingu artikli 465 lõike 2 kohaselt võib assotsieerimisnõukogu delegeerida assotsieerimiskomiteele kõiki oma volitusi, sealhulgas siduvate otsuste vastuvõtmise õigust.

Otsus, mille assotsiatsioonikomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Vastavalt lepingu artikli 465 lõikele 3 muutub kavandatud õigusakt lepinguosaliste jaoks siduvaks. Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta lepingu institutsioonilist raamistikku. Seega

[5] Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs.* nõukogu, C–399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

tuleb ELi–Ukraina assotsieerimiskomitee kaubanduskoosseisus võetavad liidu seisukohad tuleb kehtestada vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 9.

Ettepanekus esitatud otsuse menetlusõiguslik alus on seega Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatud akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatud aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhtumil

Kavandatava õigusakti peamine eesmärk ja sisu on soodustada lepinguosaliste vahelist kaubandust, ajakohastades lepingu IV jaotise, mis käsitleb kaubandust ja kaubandusküsimusi, 5. peatüki (toll ja kaubanduse soodustamine) XV lisa („Tollialaste õigusaktide ühtlustamine“). Seega kuulub kavandatav õigusakt ELi toimimise lepingu artiklis 207 osutatud ühise kaubanduspoliitika reguleerimisalasse.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitee otsusega muudetakse lepingut, on asjakohane avaldada see otsus pärast vastuvõtmist Euroopa Liidu Teatajas.

2022/0265 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitees, mis on loodud ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepinguga, seoses kõnealuse lepingu XV lisa („Tollialaste õigusaktide ühtlustamine“) ajakohastamisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vaheline assotsieerimisleping (edaspidi „leping“) jõustus 1. septembril 2017[6].

(2) Lepingu artikli 465 lõike 2 kohaselt võib assotsieerimisnõukogu delegeerida assotsieerimiskomiteele kõiki oma volitusi, sealhulgas siduvate otsuste vastuvõtmise õigust.

(3) ELi-Ukraina assotsieerimisnõukogu 15. detsembri 2014. aasta otsuse nr 3/2014[7] artikli 1 kohaselt delegeeris assotsieerimisnõukogu kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomiteele õiguse ajakohastada või muuta muu hulgas lepingu XV lisa.

(4) Kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitee võtab oma järgmisel kohtumisel vastu kavandatava õigusakti lepingu XV lisa („Tollialaste õigusaktide ühtlustamine“) ajakohastamise kohta.

(5) Võttes arvesse, et mitut XV lisas loetletud liidu õigusakti on pärast lepingu teksti parafeerimist 30. märtsil 2012 muudetud või on need kehtetuks tunnistatud, on vaja kohandada lisa ja teatavaid tähtaegu, et võtta arvesse edusamme, mida Ukraina on juba teinud oma õigusaktide ühtlustamisel liidu õigustikuga.

(6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitees võetav seisukoht, kuna kavandatav assotsieerimiskomitee otsus on liidule siduv,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel ühelt poolt Euroopa Liidu, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja nende liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vahelise

[6] ELT L 161, 29.5.2014, lk 3–2137.
[7] ELT L 158, 24.6.2015, lk 4

assotsieerimislepingu artikli 465 lõikes 4 osutatud kaubanduskoosseisus kokkutulnud ELi-Ukraina assotsieerimiskomitee järgmisel kohtumisel lepingu XV lisa („Tollialaste õigusaktide ühtlustamine“) ajakohastamise kohta, põhineb kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Artiklis 1 osutatud kaubanduskoosseisus kokkutulnud assotsieerimiskomitee otsus avaldatakse pärast selle vastuvõtmist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja